

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Prawodawstwo muzyki liturgicznej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Legislation of liturgical music
Kierunek studiów	Muzykologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr Dariusz Sobczak
---	------------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30	I	3

Wymagania wstępne	Wiedza ogólna liturgii Kościoła rzymskokatolickiego.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie z głównymi dokumentami Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski dotyczącymi muzyki liturgicznej w aspekcie teoretycznym i praktycznym. Poznanie funkcji poszczególnych gatunków muzyki liturgicznej w świetle dokumentów Kościoła. Zapoznanie z istotą roku liturgicznego i z zasadami doboru śpiewów liturgicznych w świetle dokumentów Kościoła. Poznanie muzycznych funkcji wykonawców liturgii w świetle dokumentów Kościoła.
--

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Prezentuje stanowiska współczesnej muzykologii w zakresie prawodawstwa muzyki liturgicznej.	K_W07
W_02	Opisuje różne aspekty kultury muzycznej w kontekście prawodawstwa muzyki liturgicznej. Definiuje podstawową terminologię muzykologiczną w języku polskim stosowaną w prawodawstwie muzyki liturgicznej.	K_W08
W_03	Prezentuje różne aspekty kultury muzycznej w zakresie muzyki liturgicznej i znajduje sposoby jej rozpowszechniania	K_W13
W_04	Opisuje zasady funkcjonowania instytucji kultury zajmujących się organizacją życia muzycznego w kontekście prawodawstwa muzyki liturgicznej	K-W15
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student, realizując działania w sposób intelektualny lub na zasadzie eksperymentu myślowego, prezentuje wiedzę i praktyczne jej zastosowanie związane z prawem dotyczącym muzyki liturgicznej Kościoła Rzymsko-Katolickiego po Soborze Watykańskim II	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Wykazuje gotowość do rozwiązywania problemów z zakresu prawodawstwa muzyki liturgicznej w sposób profesjonalny i etyczny	K_K05
K_02	W refleksji muzykologicznej uznaje znaczenie prawodawstwa muzyki liturgicznej oraz tradycji muzycznej dla kształtowania kultury muzycznej w Kościele Rzymsko-Katolickim	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Muzyka w dokumentach Kościoła rzymskokatolickiego przed Soborem Watykańskim II. Muzyka w dokumentach Kościoła rzymskokatolickiego po Soborze Watykańskim II. Księgi liturgiczno-muzyczne po Vaticanum II. Instrukcje Episkopatu Polski o muzyce kościelnej. Zagadnienia liturgiczno-muzyczne w literaturze po roku 1970. Chorał gregoriański w nauczaniu Kościoła rzymskokatolickiego. Normy liturgiczno-muzyczne odnoszące się do ordo missae. Normy liturgiczno-muzyczne związane z ordinarium missae. Normy liturgiczno-muzyczne odnoszące się do: śpiewów procesyjnych, śpiewów międzylekcyjnych, śpiewów uwielbienia, muzyki instrumentalnej. Normy liturgiczno-muzyczne związane z rokiem liturgicznym. Normy liturgiczno-muzyczne dotyczące funkcji muzycznych wykonawców liturgii.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny z zastosowaniem multimedialnych technik przekazywania wiedzy	Kolokwium	Protokół
W_02			
W_03			
W_04			
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja / eksperyment myślowy	Obserwacja	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Umiejętność prowadzenia dyskusji	Obserwacja	Protokół
K_02			

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunkiem niezbędnym do uzyskania oceny pozytywnej jest frekwencja na zajęciach mieszcząca się w limitach zapisanych w Regulaminie studiów KUL, regularne przygotowywanie się do zajęć, aktywny w nich udział (w zakresie przewidzianym formą zajęć) oraz realizowanie we wskazanych terminach i zgodnie z otrzymanymi zaleceniami zadań wyznaczonych przez prowadzącego (np. prace cząstkowe, referaty, eseje, prezentacje, analizy, itp.). Formę końcowego kolokwium (z odniesieniem do określonych efektów uczenia się) wskazano w punkcie V niniejszej karty (metody weryfikacji). Ocena końcowa jest średnią ważoną oceny uzyskanej na końcowym kolokwium i wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez studenta na zajęciach.

Ocena bardzo dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym. Student bardzo dobrze prezentuje zagadnienia liturgiczno-muzyczne wyodrębnione z dokumentów Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski. Bardzo dobrze definiuje podstawową terminologię muzykologiczną w języku polskim stosowaną w prawodawstwie muzyki liturgicznej, bardzo dobrze opisuje różne aspekty kultury muzycznej w zakresie muzyki liturgicznej i znajduje sposoby jej rozpowszechniania, prezentuje bardzo dobrą wiedzę o współczesnych zjawiskach związanych z muzyką religijną uwzględniając zróżnicowanie etniczne i kulturowe. Student bardzo dobrze w sposób merytoryczny uczestniczy w dyskusji naukowej wykorzystując poglądy innych autorów oraz poprawnie formułując wnioski, bardzo dobrze dokonuje oceny zjawisk z zakresu prawodawstwa muzyki liturgicznej. Student wykazuje bardzo dobrą gotowość do rozwiązywania problemów z zakresu prawodawstwa muzyki liturgicznej w sposób profesjonalny i etyczny, wykazuje bardzo dobrą gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumie konieczność poszerzania swojej wiedzy.
Ocena dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dobrym. Student dobrze prezentuje zagadnienia liturgiczno-muzyczne wyodrębnione z dokumentów Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski. Dobrze definiuje podstawową terminologię muzykologiczną w języku polskim stosowaną w prawodawstwie muzyki liturgicznej, bardzo dobrze opisuje różne aspekty kultury

	<p>muzycznej w zakresie muzyki liturgicznej i znajduje sposoby jej rozpowszechniania, prezentuje dobrą wiedzę o współczesnych zjawiskach związanych z muzyką religijną uwzględniając różnicowanie etniczne i kulturowe. Student dobrze w sposób merytoryczny uczestniczy w dyskusji naukowej wykorzystując poglądy innych autorów oraz poprawnie formułując wnioski, bardzo dobrze dokonuje oceny zjawisk z zakresu prawodawstwa muzyki liturgicznej. Student wykazuje dobrą gotowość do rozwiązywania problemów z zakresu prawodawstwa muzyki liturgicznej w sposób profesjonalny i etyczny, wykazuje bardzo dobrą gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumie konieczność poszerzania swojej wiedzy.</p>
Ocena dostateczna	<p>Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dostatecznym. Student dostatecznie prezentuje zagadnienia liturgiczno-muzyczne wyodrębnione z dokumentów Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski. Dostatecznie definiuje podstawową terminologię muzykologiczną w języku polskim stosowaną w prawodawstwie muzyki liturgicznej, dostatecznie opisuje różne aspekty kultury muzycznej w zakresie muzyki liturgicznej i znajduje sposoby jej rozpowszechniania, prezentuje dostateczną wiedzę o współczesnych zjawiskach związanych z muzyką religijną uwzględniając różnicowanie etniczne i kulturowe. Student na dostatecznym poziomie merytorycznym uczestniczy w dyskusji naukowej wykorzystując poglądy innych autorów oraz poprawnie formułując wnioski, dostatecznie dokonuje oceny zjawisk z zakresu prawodawstwa muzyki liturgicznej. Student wykazuje dostateczną gotowość do rozwiązywania problemów z zakresu prawodawstwa muzyki liturgicznej w sposób profesjonalny i etyczny, wykazuje dostateczną gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i dostatecznie rozumie konieczność poszerzania swojej wiedzy.</p>
Ocena niedostateczna	<p>Niezrealizowanie założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się. Student niedostatecznie prezentuje zagadnienia liturgiczno-muzyczne wyodrębnione z dokumentów Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski. Niedostatecznie definiuje podstawową terminologię muzykologiczną w języku polskim stosowaną w prawodawstwie muzyki liturgicznej, niedostatecznie opisuje różne aspekty kultury muzycznej w zakresie muzyki liturgicznej i nie znajduje sposobów jej rozpowszechniania, prezentuje niedostateczną wiedzę o współczesnych zjawiskach związanych z muzyką religijną nie uwzględniając różnicowania etnicznego i kulturowego. Student na niedostatecznym poziomie merytorycznym uczestniczy w dyskusji naukowej nie wykorzystując poglądów innych autorów oraz niepoprawnie formułuje wnioski, nie dokonuje dostatecznej oceny zjawisk z zakresu prawodawstwa muzyki liturgicznej. Student wykazuje niedostateczną gotowość do rozwiązywania problemów z zakresu prawodawstwa muzyki liturgicznej w sposób profesjonalny i etyczny, wykazuje niedostateczną gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i niedostatecznie rozumie konieczność poszerzania swojej wiedzy.</p>

Główne kryteria mające wpływ na ocenę końcową (kryteria weryfikacji stopnia realizacji założonych efektów uczenia się): znajomość reguł dotyczących doboru śpiewów na określoną uroczystość, święto, wspomnienie, okres liturgiczny, itp., wiedza na temat *ordinarium* i *proprium missae*, charakterystyka śpiewów i teologii okresów liturgicznych, znajomość prawodawstwa liturgiczno-muzycznego na podstawie dokumentów Kościoła.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

Do realizacji przez studenta zaleconych działań w ramach pracy indywidualnej zalecane są następujące pomoce naukowe, które student ma obowiązek zorganizować we własnym zakresie: notatnik lub laptop do

sporządzania notatek. Uczelnia zapewnia dostęp do następujących pomocy naukowych: wydruki materiałów niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych, dostęp do biblioteki, fonoteki i wybranych internetowych platform naukowych z literaturą naukową, bezpłatny dostęp do Internetu na terenie kampusu (zgodnie z obowiązującymi na Uczelni procedurami), dostęp do sprzętu audio (odtwarzacz płyt CD – w wybranych salach).

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Konstytucja o liturgii świętej Soboru Watykańskiego II (KL), Rozdział VI – Muzyka sakralna (4 XII 1963). Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego (2002). Instrukcja o muzyce w świętej liturgii, <i>Musicam sacram</i> , Święta Kongregacja Obrzędów (5 III 1967). Instrukcja Episkopatu Polski o muzyce liturgicznej po Soborze Watykańskim II (8 II 1979). Instrukcja O koncertach w kościołach, Kongregacja Kultu Bożego, (1987). List okólny o przygotowaniu i obchodzeniu świąt Paschalnych (1988), Wskazania Episkopatu Polski po ogłoszeniu nowego wydania OWMR (2005). Instrukcja Episkopatu Polski o muzyce liturgicznej (2017). A. Filaber, <i>Prawodawstwo muzyki kościelnej</i> , Warszawa 2011. I. Pawlak, <i>Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II w świetle dokumentów Kościoła</i> , Lublin 2001. I. Pawlak, <i>De musica sacra in Polonia. Quaestiones selectae</i> , tom I-III, Biblos 2014-2015.
Literatura uzupełniająca
K. Mrowiec, Kryteria oceny pieśni kościelnych, <i>Ruch Biblijny i Liturgiczny</i> , 3(1978), s. 147-151. R. Rak, <i>Muzyka kościelna w Polsce w aspekcie socjologicznym</i> , <i>Ruch Biblijny i Liturgiczny</i> , 3(1978). I. Pawlak, <i>Muzyka w nauczaniu papieży</i> , <i>Ethos</i> 2006, s. 30-40. Jan Paweł II, <i>List do artystów</i> , Watykan 1999. J. Ratzinger, <i>Nowa pieśń dla Pana</i> , Kraków 1999. J. Ratzinger, <i>Duch liturgii</i> , Poznań 2002. J. Ratzinger, <i>Sakrament i misterium. Teologia liturgii</i> , Kraków 2011. (cz. II – Teologia muzyki, s. 155-181). S. Ziemiański, <i>Muzyka w liturgii</i> , Kraków 2016. D. Smolarek, - <i>Nowe śpiewy liturgiczne w polskich śpiewnikach wydanych po Soborze Watykańskim II Styl i forma</i> , „ <i>Communio</i> ” 2001, R. XXI, nr 2 (122), s. 105-114; Sobczak D., <i>Koncepcja odnowy muzyki kościelnej po Vaticanum II w ujęciu ks. Ireneusza Pawlaka</i> , Gniezno 2017, ss. 292; Sobczak D., <i>Wybrane opracowania psalmów responsoryjnych na Wielki Tydzień autorstwa ks. Ireneusza Pawlaka</i> , <i>Kulturowe i edukacyjne konteksty muzyki religijnej</i> , t. 2, Bydgoszcz 2018, s. 175-198; Sobczak D., <i>Koncepcja artysty biblijnego według kard. Josepha Ratzingera</i> , w: P. Wiśniewski (red.), <i>Wokół posługi organisty w parafii. Materiały z I sesji naukowej dla organistów i muzyków kościelnych diecezji płockiej</i> , Płock 2006, s. 117-120.